

Tiivistelmä tarkastuslautakunnan havainnoista ja suosituksista v. 2024:

Henkilöstöpalvelut

Tarkastuslautakunta suosittelee kehittämään henkilötyövuosien laskentamenetelmää, jotta ajantasainen tiedolla johtaminen on mahdollista.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki ryhtyy korjaaviin toimenpiteisiin. Työtapaturmien määrä ja sairauspoissaolojen kasvu eivät voi olla uusi normaali. Kaupungin on tunnistettava työkuormituksen, johtamisen, henkilöstön fyysisen turvallisuuden ja jaksamisen keskeiset kipupisteet ja vietävä ne suunnitelmista käytännön toimenpiteiksi (ks. s. 29 /6.1.4, valtuustokauden arviointi)

Henkilöstöjohtaja

- Rekrytointiprosessia kehitetään niin, että otetaan syksyn 2025 aikana käyttöön koko organisaatiossa KuntaRekry-järjestelmän rekrytointilupakäytäntö. Joillakin ammattialoilla on edelleen rekrytointihaasteita, mutta hakijamäärät ovat kauttaaltaan nousseet viimeisen vuoden aikana. Viestinnän ja markkinoinnin keinoin tehostetaan edelleen myönteistä työnantajakuva rekrytointien yhteydessä ja muutoinkin kaupunkiviestinnässä. Kajaanin kaupungilla on hyvä pitovoima, sillä vaihtuvuusprosentti on alhainen. Eläköityminen on tosin tulevina vuosina varsin voimakasta.
- Sarastia Oy HR-järjestelmien palvelutuottajana on kehittänyt HTV-raportointityökaluja kevään 2025 aikana, mikä mahdollistaa aiempaa sujuvamman raportoinnin tiedolla johtamiseen. Henkilöstöpalvelut raportoivat henkilöstöjohtamisen keskeisiä toimialakohtaisia tunnuslukuja jatkossa kvartaaleittain, kun tähän saakka raportointi on ollut puolivuositait. Toimialajohto voi hyödyntää järjestelmistä saatavaa tietoa myös itsenäisesti johtamistyössään.
- Henkilöstön jaksamista ja työhyvinvoinnin tilaa on seurattu henkilöstökyselyillä joka toinen vuosi. Viimeisin kysely on järjestetty vuoden 2023 lopussa ja seuraava kysely on vuoden 2025 lopussa. Kajaanin kaupungin työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset (2023) ovat hyvät verrattuna kyselyn tausta-aineistoihin. Positiivisen organisaation osa-alueiden lisäksi kyselyssä on mitattu myös työn imua, ja tältäkin osin Kajaanin kaupungin tulos on keskimääräistä parempi verrattuna mittarin viitetietoihin. Myös työhön uppoutumista koetaan Kajaanin kaupungin henkilöstössä keskimääräistä enemmän. Kyselyn mukaan yksi keskeinen työyhteisöjen toimivuuden kehityskohde liittyy työyksiköiden välisen yhteistyön lisäämiseen ja kehittämiseen. Työyksiköittäin on määritelty työyhteisön toimivuuden kehittämistehtävät. Työterveyshuoltoyhteistyötä kehitetään kokonaisvaltaisella työterveyshuollon toiminnan tarkastelulla ja toimintojen tehostamisella vuosina 2025–2026. KEVA:lta on saatu tähän 50 %:n hanketuki, ja ulkopuolisena asiantuntijana tässä kehittämistyössä toimii KOHO Consulting Oy. Selvitys- ja kehittämistyöllä valmistellaan samalla tulevaa työterveyshuoltopalveluiden hankintaa ja kilpailutusta. Sairauspoissaolojen määrää ja syitä seurataan yksilötasolla sekä pohditaan keinoja työkyvyn tukemiseksi. Organisaation kokonaistarkastelussa sairauspoissaolojen yleisimmät syyt ovat tuki- ja liikuntaelinvaivat sekä mielenterveyden ongelmat. Sairauspoissaolojen vähentäminen on keskeinen työkykyjohtamisen teema. Työterveysyhteistyön myötä, henkilöstökyselyillä, työterveyshuollon tekemillä työpaikkaselvityskäynneillä sekä työsuojelutarkastuksilla pyritään tunnistamaan työkuormituksen, johtamisen, henkilöstön fyysisen turvallisuuden ja jaksamisen keskeiset kipupisteet ja tuetaan niin työyksiköjä kuin yksittäisiä työntekijöitä ja esihenkilöitä. Yksilökohtaisia työterveysneuvotteluja järjestetään matalalla kynnyksellä ja eri toimenpiteillä

tuetaan työntekijän työkyvyn palautumista. Vuosittaisissa kehityskeskusteluissa käydään läpi myös työntekijän työhyvinvoinnin ja työkyvyn asioita.

- Työkykyjohtamisen prosesseja kehitetään edelleen KEVA:n ja työterveyshuollon asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä. Kaupungin Aktiivisen tuen toimintamalli päivitetään syksyn 2025 aikana yhteistyössä työsuojelutoimijoiden kanssa. Painopisteinä ovat työhyvinvoinnin edistäminen, työkyvyn tuleminen, sairauspoissaolojen vähentäminen, muokatun työn käyttö työkyvyn alentuessa ja jo ennen sairauspoissaoloja tai heti niiden alkaessa sekä HR-järjestelmän poissaoloherätteiden ja työkyvyn tuen keskustelujen systemaattinen hyödyntäminen työkyvyn tuen prosessissa. Päivitetty toimintamalli perehdytetään esihenkilöille vuoden 2026 alussa.
- Koko organisaation työkykyjohtamista ja työhyvinvointityötä pyritään tehostamaan kehittämishankkeella. Hankkeen esiselvitystä on tehty vuonna 2024–2025. Hanketta varten esitetään talousarvioon 50 000 euron omarahoitusosuus vuodelle 2026.
- Koko organisaation tasolla turvallisuuskulttuuria kehitetään edelleen. Tapaturmien ennaltaehkäisevä työ käytännön toimenpiteineen nostetaan esiin uudessa työsuojelun toimintaohjelmassa tulevalle työsuojelukaudelle vuosille 2026–2029. Läheltä piti –ilmoitusten sekä sattuneiden tapaturmien käsittelyn prosessia kehitetään, ja kaikki turvallisuushavainnot ja tapaukset käsitellään systemaattisesti toimialajohdossa ja yksikkötasolla. Kaupunkiorganisaatiossa järjestetään työsuojelun teemapäiviä ja teemaviikkoja. Tapaturmien raportointikäytänteitä tarkennetaan yhteistyössä vakuutusyhtiön kanssa. Esihenkilöitä koulutetaan turvallisuuskulttuurin kehittämisen sekä käytännön työsuojelun asioissa. Huomiota kiinnitetään ennaltaehkäisevään työhön sekä yksikkökohtaiseen työn vaarojen ja riskien arviointiin. Työntekijöitä koulutetaan haastavien asiakastilanteiden ja uhkaavan käytöksen ennaltaehkäisyyn ja hallintaan.
- Ko. asiat kirjataan tavoitteineen ja mittareineen myös uuden henkilöstöohjelman asioiksi tulevalle strategiakaudelle 2027–2030.
- Emt. asiat ovat keskeisiä koulutusteemoja esihenkilöinfoissa ja esihenkilövalmennuksissa. Myös henkilöstölle suunnataan erilaisia ko. teemojen mukaisia koulutuksia ja infoja.
- Tavoitteena on, että jokainen työntekijä pääsee osallistumaan täydennyskoulutukseen vähintään kolmena päivänä vuodessa.

Työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut

Tarkastuslautakunta suosittaa hyvien toimintatapojen seurantaa sekä kehittämiskohteiden dokumentointia ja riskien seurantaa.

Kehitysjohtaja / Työllisyys – ja kansainvälisyyspäällikkö

Työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluissa on käytössä riskienhallintaohjelma Granite ja laadimme parhaillaan riskienhallintasuunnitelmaa ja varautumissuunnitelmaa koko Kainuu-Koillismaan

työllisyysalueen kuntien ja Kajaanin kaupungin riskienhallintakoordinaattorin kanssa. Hyviä toimintatapoja ja käytänteitä jaetaan kuntien välillä ja myös yli työllisyysalueen. Työllisyysalueen johtoryhmä seuraa ja arvioi riskejä työllisyysalueella. Kehittämiskohteiden dokumentointia tehdään myös johtoryhmässä, mutta voisi tehdä jatkossa laajemminkin koko työyhteisössä. Kuntaliitto on koonnut työllisyysalueiden tekijöitä yhteen Howspace -alustalle, jossa hyviä käytänteitä jaetaan. Tämän lisäksi työllisyysalueiden johtajilla on omat foorumit hyvien toimintatapojen kehittämiseen ja jakamiseen.

Investoinnit

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan investointien ja poistojen välinen suhde on oikealla tasolla.

Talousjohtaja

Kunnan talouden tasapainoa voidaan tarkastella kunnan käyttötalouden ja rahoitustasapainon näkökulmista. Käyttötalouden voidaan sanoa olevan tasapainossa, jos tulot kattavat menot (menoihin lasketaan käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot). Rahoitustasapainon näkökulmasta tarkastellaan kuinka kunnan vuosikate riittää kattamaan nettoinvestoinnit ja lainakannan lyhentämisen.

Poistonalaisten investointien määrää on Kajaanin kaupungilla tuotu tietoisesti talouden kannalta kestävälle tasolle talouden sopeuttamistoimien yhteydessä. Investointitason määrittämistä ohjaa käyttötalouden ja lainakannan kehitys ja lainakannalle on asetettu selvä euromääräinen tavoite. Käyttötalous ja investoinnit on kytketty myös vahvemmin yhdeksi kokonaisuudeksi.

Perusopetus

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että Kajaanissa on myös erikoisluokkia: musiikki, liikunta, matematiikka ja kaksikielinen opetus.

Perusopetuksen tulosalueen johtaja / Sivistysjohtaja

Erikoisluokkien hakijamäärät ovat olleet muutoksessa ja tulevaisuudessa on oppilasmäärän ja valtionosuuksien vähentyessä arvioitava mahdollisuutta ylläpitää nykyistä määrää erikoisluokkia.

Kajaanin Mamselli-liikelaitos

Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen tase ja rahoitusrakenne näyttävät heikentyneen. Tarkastuslautakunta suosittelee, että Mamselli varmistaa taloussuunnittelussaan, että vastaavat maksuliikenteen muutokset eivät jatkossa aiheuta vääristynyttä kuvaa rahoitustilanteesta, ja että maksuvalmiutta hallitaan ennakoivasti.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että Mamselli tarkistaa asiakashinnat vuosittain ja varmistaa, että hinnat kattavat vähintään 100 % tuotantokustannuksista.

Liikelaitoksen johtaja

Sarastian ilmoituksen mukaisesti yhdystilien saldoja täsmäytetään ja maksetaan rahana pois jatkossa neljännesvuosittain, joten ajantasainen rahoitustilanne on raportoitavissa vastaavissa sykleissä. Vuoden 2024 lopussa edellä kuvattua yhdystilien maksatuksia ei Sarastian teknisien haasteitten takia voitu tehdä. Mamsellin on omilla toimillaan saavuttanut omistajan asettamat tuottotavoitteet toiminnan ylijäämäisyydestä.

Mamselli tarkistaa asiakashinnat vuosittain osana talousarvioprosessia ja talousarviot laaditaan omistajan asettamien taloudellisten tuottovaatimusten mukaisesti ja näin ollen asiakashinnat asetetaan niin, että ne kattavat kaikki tuotantokustannukset.

Taloudellisten tuottovaatimusten saavuttamiseksi ja resurssien kohdentamiseksi vastuullisesti Mamselli on joutunut tarkastelemaan kriittisesti erityisesti kannattamattomia toimintoja.

Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari

Tarkastuslautakunta suosittelee, että

1. vahvistetaan korkoriskien hallintaa ja rahoitusstrategiaa. Yhtiön lainanhoitokulut ovat nousseet korkotason vuoksi. Suosittelemme korkosuojausjärjestelyjen arviointia ja tarvittaessa laajentamista siten, että taloudellinen ennustettavuus säilyy myös tulevina vuosina.
2. turvataan kiinteistökannan kunto pitkäjänteisellä investointisuunnittelulla. Vanheneva rakennuskanta edellyttää jatkuvaa kunnossapitoa ja peruskorjauksia. PTS-suunnitelman toteutuksen seuranta tulee jatkaa ja priorisointia tarkentaa niin, että korjausvelka ei pääse kasvamaan hallitsemattomasti.
3. arvioidaan oman kiinteistönhoidon ja henkilöstöresurssien tehokkuus. Ulkoisten palveluiden sijaan omaksi työksi siirretyt tehtävät ovat vaikuttaneet kulurakenteeseen. Suosittelemme selvittämään, miten muutokset ovat vaikuttaneet kokonaiskustannuksiin, työn laatuun ja henkilöstön kuormitukseen.

Toimitusjohtaja

1. Yhtiössä on kiinnitetty huomiota lainasalkun rakenteeseen, tarkoittaen mm. laina-aikojen pituutta tarkasteltu keskimaturiteetin kautta. Yhtiöllä olevat lainat on siirretty Apollon lainaohjelman ohessa uuteen Pandia Finance-ohjelmaan; ohjelmalla voidaan seurata mm. lainojen lyhennyksiä, korkosidonnaisuuksia ja laina-aikojen muutosten vaikutusta rahoituksen kustannuksiin. Yhtiön luotollinen tili on v. 2023 siirretty Kajaanin kaupungin konsernitilin alatiliksi ja käytössä olevaa limiittiä on pienennetty 3Meur:sta 2Meur:oon. Niin ikään rahoitusta on kehitetty ja kehitetään edelleen lainasalkun rakennetta tarkastelemalla rahoittajittain (mm. osin uudelleen lainoittamalla). Päätöksiin on haettu yhtiön hallituksen ja konserniohjeen mukaiset omistajan ennakokäsitykset. Yhtiön korkosuojausta on muutettu v. 2023 siten, että suojausta on nostettu 17,5Meur:sta 25Meur:oon (suojausaste on n. 53 % tämänhetkisestä pitkäaikaisesta rahoituksesta). Yhtiön on rahoittanut PTS-korjaukset ja vuosikorjaukset hyödyntäen kiinteistöomistukseensa kohdistuvia panttikirjoja (jotka on muutettu sähköiseen muotoon). Kaupungin takausta ei ole jouduttu käyttämään em. rahoituksiin.
2. Yhtiössä laadittiin vuonna 2022 jokaiselle omistetulle kiinteistökohteelle 10 v. PTS-suunnitelma yhtiön rakennuttamisen toimesta (osasta kohteita oli myös ulkopuoliset kuntoarviot). PTS-korjauksia toteutetaan vuositasolla n. 1Meur:lla ja 1Meur:lla toteutetaan vuosikorjauksia. Yhtiön hallitus seuraa PTS-korjausten toteutumista säännöllisesti (raportointi kustannustoteutumasta neljänneksittäin hallitukselle). Suoritetuista korjauksista raportoidaan myös tilintarkastajalle. Rakennusurakat kilpailutetaan Hankintalain mukaisesti, hyödyntäen Kajaanin kaupungin hankintayksikön asiantuntemusta. Yhtiössä käydään säännölliset tapaamiset rahoittajapankeittain useamman kerran vuodessa.
3. Yhtiössä on ulkoisen palvelutuotannon sijasta sisäistetty kiinteistöhoidon resursseja omana työnä tapahtuvaksi. Tällä toimenpiteellä on saavutettu parempaa asukastyytyväisyyttä (Asukastyytyväisyyskysely 2024: kokonaisasukastyytyväisyys 4,0 (asteikolla 1–5)). Kustannussäästö vuositasolla on n. 100 teur (vastaa 2,5 htv:n säästöä). Yhtiössä seurataan tiiviisti operatiivisten kustannusten kehitystä. Kiinteistöhoidon työt on jaettu 2 hoitoalueelle, joilla on omat tiiminvetäjät. Yhtiössä on v:sta 2022 alkaen otettu käyttöön tiimiorganisaatio (4 tiimiä) ja lähiesiämiestyön vaikuttavuutta seurataan työn laatuun ja työn organisointiin.

Kainuun Voima Oy

Tarkastuslautakunta korostaa jatkuvan talouden ja henkilöstön seurannan ja arvioinnin merkitystä, jotta voidaan varmistaa, että yhtiön toiminta pysyy kustannustehokkaana ja tavoitteet saavutetaan.

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota ulkoisten palveluntuottajien käytössä siihen, että palveluiden kustannustehokkuus ja niiden yhtiön tavoitteita tukevat toiminta varmistetaan.

Toimitusjohtaja

1. Talouden ja henkilöstön seuranta ja arviointi:

Yhtiössä on tehty kaksitasoinen talouden seuranta, eli talouspuoli hoitaa raportoinnin budjetista toteumaan useammalla tilikarttatasolla. Näin mikään kiinteissä tai muuttuvissa ei jää hämärän peittoon sekä poikkeamat saadaan kohdennetusti kiinni.

Yhtiössä tehdään tämän rinnalla vielä energia/kustannustasoilla seuranta, jolloin mahdollinen virhetieto talouspuolen seurannassa tai yksikköluvissa jää varmasti kiinni. Tämä myös ohjaa toimintaa kustannustehokkuuteen henkilöstön osalta, koska tällä voidaan antaa positiivista tietoa tehtyjen toimintojen tai suoritteiden vaikutuksista. Näin henkilöstä saadaan motivoitua tehtävien taakse.

Rahoitukset ja käyttöomaisuudet ovat myös kaksitasoisissa seurannoissa, jolloin yhtiö johto ja hallitus on hyvin tietoinen rahoituksessa tapahtuvista muutoksista tai riskeistä sekä omaisuuden sisällöstä ja arvoista. Henkilöstö on tavoiteseurannan sisällä ja tavoitteisiin pääsystä tulee palkkio. Henkilöstön hyvinvointia pidetään yllä avoimuudella, rehellisyydellä ja matala hierarkkisilla keskusteluyhteyksillä.

Palveluntuottajien käyttö:

Yhtiöllä on tuotantolaitoksena useita mittareita, jotka on tehty palvelemaan palvelukumppanien tehokkuutta kuin myös motivaatiota. Näitä seurataan viikkopalavereissa ja kuukausittaisissa palvelukokouksissa. Osaltaan näiden johdosta palvelukumppani tietää tarkasti missä ollaan menossa, mitkä toimet vaativat parannusta ja onko toiminta kustannuksiltaan järkevää.

Kaikki palvelukumppanit on sitoutettu säännöllisiin palaverihin, laadullisiin kriteereihin ja sopimuksen mukaiseen kustannusseurantaan. Poikkeamat saadaan nopeasti kiinni ja näihin saadaan tehtyä korjaavat toimenpiteet.

Yhtiön omalla henkilöstöllä on velvoite ja motivaatio toimia yhdessä palvelukumppanien kanssa, jolloin valvontaa toiminnasta sekä henkilöstön motivaatiosta sekä ilmapiiiristä saadaan seurattua "kenttä" tasolla.

Omistajaohjaus

Tarkastuslautakunta suosittelee, että omistajaohjaukseen tulisi kehittää selkeämpi strategia, joka tukee yhtiön (mm. Loiste Oy) strategisten tavoitteiden saavuttamista ja taloudellista terveyttä. Tämä koskee myös muita tytäryhtiöitä.

Talousjohtaja

Kajaanin kaupunkistrategia päivitetään vuosille 2027–2030. Kaupunkistrategian pohjalta päivitetään omistajapoliittiset linjaukset ja vuosittaisissa talousarvioissa asetetaan taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita tytäryhteisöille.

Tavoitteena on, että tytäryhteisöjen omistajastrategiaa selkeytetään omistajapoliittisten linjausten päivittämisen yhteydessä. Omistajastrategiaa voidaan kehittää niin, että se sisältää omistukseen liittyviä

linjauksia, strategista tahtotilaa ja kehittämislinjauksia, hallituksen osaamispainotuksia ja keskeisiä taloudellisia tavoitteita ja mittareita.

Lisäksi on panostettava tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden seurantaan, arviointiin ja raportointiin sekä varmistettava riittävän vuoropuhelun toteutuminen.

Kajaanin Energiatuotanto Oy (KET)

Tarkastuslautakunta suosittaa, että liiketuloksen ja myyntikateprosentin parantamiseksi on suositeltavaa jatkaa kustannusten leikkaamista ja tehostamisohjelmia erityisesti Kainuun Voima Oy:ssä (Kavo).

Kannattaviin investointeihin, kuten akustoinvestointeihin ja vesivoimainvestointien strategiavaihtoehtoihin, tulisi keskittyä. Johdannaiskauppaa on hyvä jatkaa sähkön hinnan varmistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi

Riskienhallintatoimenpiteiden, kuten turvallisuusvaatimusten seurannan ja auditointien, toteuttamista on tärkeää jatkaa. Kustannusten leikkaaminen ja tehostamisohjelmien toteuttaminen erityisesti tuotantokustannusten nousun hallitsemiseksi on suositeltavaa.

Toimitusjohtaja

Kustannusleikkaukset ja tehostamiset KAVO:lla jatkuvat. Haasteena on puupolttoaineidenkustannusten nousu ja KAVO:n poistojen kasvu.

Kannattaviin investointeihin panostetaan, kuitenkin akkuliiketoiminnan kannattavuus vaatisi nopeaa investointia ja koska investointi ei Kajaven kapasiteettirajoitusten vuoksi ole mahdollista ennen vuotta 2028, KET ei aloita akkuinvestointeja.

Johdannaiskauppaa tehdään lähes kuukausittain suojaustoimenpiteenä. Turvallisuuskierroksia jatketaan ja turvallisuuden seuranta tehdään kuukausittain.

MUUT HAVAINNOT

Kaavoitus

Kajaanin on huomioitava paikkakunnalle muuttavat työntekijät kaavoituksessaan tarjoamalla mm. rantatontteja sitä haluaville. Kajaanissa on tällä hetkellä lähes 300 rakentamatonta tonttia, jotka eivät näytä kelpaavan kenelläkään. Onkin aiheellista kysyä, onko Kajaani epäonnistunut kaavoituspolitiikassaan. Tarkastuslautakunta on jo aiemmin kritisoinut kaavapolitiikkaa, mutta muutosta ei ole tapahtunut. Mikäli konesalien tuomat työpaikat realisoituvat odotetulla tavalla, on kaupungilla kiire muuttaa kaavoituspolitiikkaansa, sillä kaavoitus on aina useiden vuosien projekti.

Tekninen johtaja / suunnittelupäällikkö

Kunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu huolehtia alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. Alueiden käytön suunnittelu käsittää kunnassa yleiskaavoittamisen sekä asemakaavoittamisen, joita ohjaavat muun muassa valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet sekä maakuntakaava. Maapolitiikka taas käsittää kunnan maanhankintaan ja kaavojen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset yhdyskuntien kehittämiseksi. Uusi maankäyttöpoliittinen ohjelma valmistellaan joka valtuustokausi. Vuosien 2023–2026 ohjelma tukeutuu keskustaajaman osayleiskaava 2035 maankäytöllisiin tavoitteisiin. Maankäyttöpoliittisella ohjelmalla tuetaan Kajaanin kaupunkistrategiassa ja elinvoimaohjelmassa esitettyjen teemojen maankäyttöön liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Kaavoituspolitiikan muutokset on syytä ottaa huomioon seuraavassa maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa vuosille 2027–2030 ja eteenkin sen sisältämän kaavoitusohjelman laadinnassa.

Luottamushenkilöiden perehdytys/koulutukset/sitoutuminen

Tarkastuslautakunta muistuttaa siitä, että kun luottamushenkilö on tullut valituksi luottamustehtävään, hän myös osallistuu kokouksiin. Esteen sattuessa pyydetään poissaolosta ilmoittamaan hallinnon sihteerille ja varajäsenelle mahdollisuudesta osallistua.

Sitoutumista tarkastellaan läsnäolojen kautta, sillä aktiivinen osallistuminen kokouksiin kertoo johdonmukaisesta päätöksenteosta ja vastuunkannosta toimielimen toiminnassa

Hallintojohtaja

Luottamushenkilöhallintoon liittyen kokousjärjestelyjen ja sujuvien kokouskäytäntöjen vuoksi on ensiarvoisen tärkeää, että luottamushenkilöt ilmoittavat poissaoloistaan molemmille hallinnon sihteeille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa esteen ilmaantuessa. Näin hallinnon sihteerit pystyvät kutsumaan varajäsenet varsinaisten jäsenten tilalle ja varajäsenet saavat esityslistan ja muun kokousmateriaalin tutustuttavaksi hyvissä ajoin ennen kokousta. Luonnollisesti tietyillä toimielimillä on omat sihteerinsä, joille ko. toimielimen jäsenten ilmoitettava poissaoloistaan (esim. Vuolijoen aluelautakunta, työllisyys- ja kansainvälisyysjaosto sekä Kajaanin koulutusliikelaitoksen johtokunta). Myös kokousten päätösvaltaisuuden kannalta on tärkeää, että kokouksiin osallistuu tarvittava määrä jäseniä.